

# **ДОГОВОРИ С ГАРАНТИРАН РЕЗУЛТАТ ПЛЮС (EPC+)**

**Партньорства на МСП за предоставяне на иновативни  
енергийни услуги чрез стандартизация**

## **Модул III**

### **Избор на проект и тръжни процедури**

Ангел Николаев, Черноморски изследователски енергиен център

Октомври 2016 г.

# Избор на проект и тръжни процедури

### СЪДЪРЖАНИЕ НА МОДУЛА:

- Регулаторна рамка
  - Европейски директиви
  - Национални правила
- Избор на проект
  - Тръжна процедура за ДГР или традиционна тръжна процедура
- Тръжни процедури
  - За възлагане на обществени или частни поръчки
  - Терминология
  - Тръжен процес
  - Методи за оценка
  - Образци, документи
  - Ролята на посредника

- Стратегия на ЕС за работни места и интелигентен, устойчив и всеобхватен растеж “Стратегия за Европа 2020”
- Директива за енергийните характеристики на сградите 2010/31/ЕО (EPBD)
- Директива за енергийната ефективност 2012/27/ЕО (EED)
  - ✓ Цел - постигане на 20% ЕЕ през 2020 г.
  - ✓ Страните - членки на ЕС поставят национални цели за ЕЕ за 2020 г.
  - ✓ Изисква прилагане на задължителни енергоспестяващи мерки, в т.ч. обновяване на обществени сгради, енергоспестяващи схеми за предприятията и енергийни обследвания на големи предприятия.
  - ✓ Налага задължения на страните - членки да подкрепят пазара на енергийни услуги.

## Чл. 18 от Директивата

1. Страните - членки на ЕС трябва да поощряват пазара на енергийни услуги и достъпа на МСП до него чрез:
  - (а) разпространяване на ясна и лесно достъпна информация относно съществуващите договори за енергийни услуги и клаузите, които следва да се включат в тях, така че да се гарантират енергийните спестявания и правата на клиентите;
  - (б) публичност и редовно актуализиране на списък на функциониращите доставчици на енергийни услуги , които притежават необходимата квалификация и/или сертификация в съответствие с Член 16...
  - (в) подкрепа на публичния сектор, когато се приемат оферти за енергийни услуги, и по-специално за обновяване на сгради чрез предоставяне на примерни ДГР, на информация относно най-добрите практики за сключване на ДГР, ...

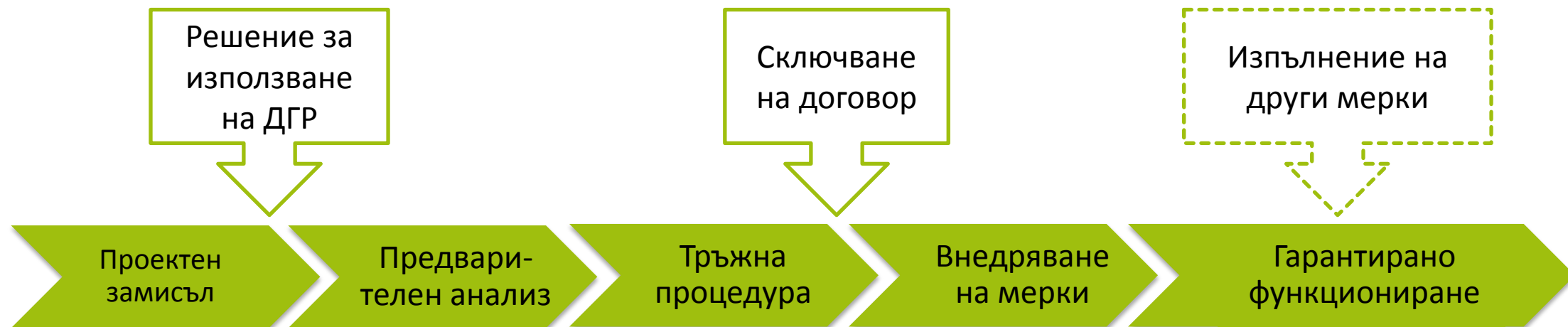
- Основните изисквания към ДГР са определени в **Закона за енергийната ефективност**
- Условиата и реда за определяне размера на планираните средства, както и условиата и реда за тяхното изплащане са определени в **Наредба № РД-16-347 от 2 април 2009 г.**

## Пречки пред пазара на ДГР в България и възможности за преодоляването им

- Ниски и непредвидими енергийни цени -> либерализация на пазара
- Наредба № РД-16-347 е ограничена само до сгради -> включване на улично осветление
- ЕСКО и ДГР не са допустими за публично финансиране (с изкл. на ФЕЕВИ) -> променяне на правилата на програмите
- Недостатъчен капацитет от страна на клиентите -> обучения, информация, обучение на посредници
- Липса на доверие в ЕСКО от страна на клиентите -> налагане на професионален кодекс за ДГР, обучение, информация
- Третиране на плащанията по ДГР като дълг -> промяна на правилата на Евростат
- Ограничение в размера на плащанията по ДГР до 15% от годишните капиталови разходи -> премахване на ограничението

# Основни етапи на процеса на ДГР

## Клиент



Събиране на данни, преговори

Предложение на ЕЕ мерки

Верификация на данните, тръжно досие

Управление на инсталацията

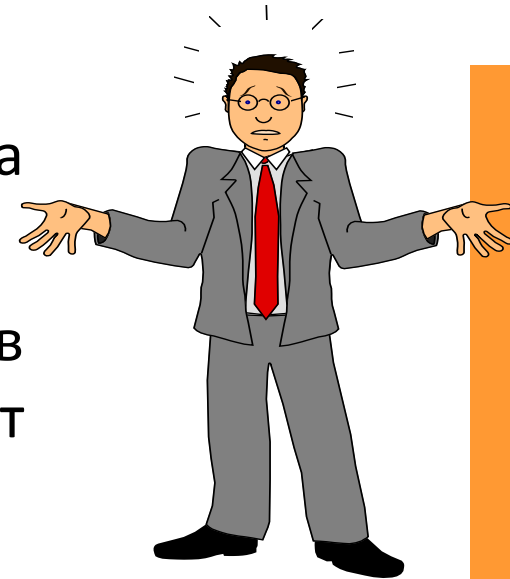
Мониторинг и верификация на енергийните икономии

**Посредник**

**ЕСКО компания**

## Първоначално решение на клиента

- Клиентът (чрез посредник), който е собственик / управител на обекта, обикновено взема няколко решения преди да избере ДГР за изпълнение на проекта:
  - определя проблема, свързан с енергопотреблението на сградата и решава да го разреши;
  - разглежда няколко проекто-решения и избира това, което в най-пълна степен отговаря на приоритетите му, като едно от възможните решения може да е ДГР;
  - клиентът избира най-подходящия метод на финансиране, като ДГР е възможен вариант.





## Определяне обхвата на мерките

- Клиентът решава, от кое от следните има нужда:
  - реконструкция на енергийната система на сградата (или осветителната система, или индустриалните процеси)
  - намаляване на оперативните разходи за потреблението на енергия
  - автоматично събиране на информация за потреблението на енергия
  - оптимизиране на енергийното потребление и намаляване на въздействието върху околната среда



- **Определяне обхвата на управлението на енергопотреблението**
- **Избор на мерки за енергийна ефективност**

## Избор на обекти

- **Условия** при избора на обекти, които да се включат в стандартен ДГР:
  - **Сгради:**
    - Оперативните енергийни разходи да надхвърлят определена сума (напр. в Чехия тя е 40-50 хиляди евро годишно);
    - Технологията на сегашното енергийно оборудване е остаряла, или не работи, или трябва да се постигнат нови стандарти (законови изисквания, комфорт и пр.);
    - Очаква се сградата да се използва в бъдеще.
  - **Улично осветление:**
    - Функционираща система за улично осветление;
    - Добро състояние на стълбовете и кабелите;
    - Значителна употреба на неефективни живачни лампи или неефективни осветители (обикновено с натриеви лампи с високо налягане над 150W).

## Първоначална оценка

- Резултатът от първоначалната оценка е препоръка за целесъобразността на ДГР за сградата
- **Източници на данни** за избора на сграда:
  - Енергийното обследване е първостепенен източник на информация (ако е правено);
  - Данни за потреблението на енергия (фактури и пр.);
  - Документи и договори за енергийни доставки, управление и пр.;
  - Посещение на място.



Източник: проект Transparens, [www.transparens.eu](http://www.transparens.eu)

## Възлагане на поръчки в публичния сектор

- Тръжната процедура в публичния сектор трябва да се изпълни в съответствие с националното законодателство, най-вече със Закона за обществените поръчки
- Договорът с гарантиран резултат е комплексен и обикновено включва всичките три типа договори:
  - Обществени поръчки за доставки
  - Обществени поръчки за строителство
  - Обществени поръчки за услуги
- При сключването на ДГР се препоръчва използване на услугите на посредник, тъй като въпросите, свързани с енергията, трябва да се решават на експертно ниво (60-70% от темите - предмет на обществената поръчка за ДГР, имат енергийни аспекти).

- **Основни изисквания**
  - минимален дял на спестеното енергийно потребление / енергийни разходи
  - спецификация на задължителните и/или препоръчителни енергийно-ефективни мерки
  - дали от ЕСКО компанията се изисква финансиране?
  - краен срок за приключване на ДГР
- **Формални изисквания на обществената поръчка**
- **Организационни въпроси**
  - какви задачи трябва да поеме ЕСКО компанията и какви – клиентът?
- **Условия и срокове на договора**
  - точно дефиниране на договорните отношения, или само на основните моменти

## Мерки за енергийна ефективност

- Има два типа мерки за енергийна ефективност, които може да се изпълнят в сградите:
  - **Конструктивни мерки** (изолация, смяна на прозорци), които трудно могат да бъдат финансирани в рамките на ДГР;
  - **Технологични мерки** (обновяване на енергийни системи) – оптимизираният пакет от технологични мерки обикновено може да се финансира от бъдещи енергийни икономии и, следователно, е подходящ за ДГР.
- Не се изключва възможността в един обект да се съчетаят конструктивни с технологични мерки, но е по-добре частта, свързана с ДГР, да бъде изпълнена с отделна тръжна процедура, поради различния подход при оценяването на офертите.

## Изготвяне и подаване на оферти

- Тръжната документация и посещението на място може да породят множество въпроси, на които следва да бъде отговорено.
- Офертата трябва да включва спецификация на подходящите мерки, тяхната финансова оценка и изчислените спестявания.
- Търсене на оптимално съотношение между инвестицията и потенциалните спестявания (двете са в тясна взаимовръзка).
- Офериращият следва да оцени и рисковете.

## Основни характеристики на договорите

- **Договорът с гарантиран резултат** между ЕСКО компания и клиент съдържа гаранции за спестяванията и регулира разпределението на финансовите и техническите рискове при изпълнението на мерките и експлоатацията в периода на действието му.
- **Законът за енергийната ефективност** определя минималните условия, които следва да се включат в договорите.



## Елементи на договора - общи

- **Продължителност и етапи на договора, условия и срокове** (в това число дати за установяване на постигнатите икономии).
- Клаузи, изясняващи процедурата за реагиране по отношение на променящи се рамкови условия, засягащи съдържанието и резултатите от договора (например, промяна в цените на енергията, интензивност на използване на инсталацията).
- Клаузи, определящи включването на равностойни изисквания към всеки договор за подизпълнение с трети страни.

За въпроси и допълнителна информация:

Сдружение “Черноморски изследователски енергиен център” (ЧИЕЦ)

София 1408, ж.к. Стрелбище, ул. Боровец 5

Тел.: 02-9806854, 02-9806855

Е-поща: office@bsrec.bg



Презентацията е разработена в рамките на проект Договори с гарантиран резултат плюс (ДГР+) и е достъпна на сайта на проекта [www.epcplus.org](http://www.epcplus.org).

Проектът е получил финансиране по програма Хоризонт 2020 на ЕС в рамките на Грантово споразумение No. 649666.

Включеното тук съдържание отразява само мнението на авторите и EASME не отговаря за употребата на информацията от този документ.